

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3801/2565

บริษัท ช.โจทก์ นางสาว อ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 87, ป.พ.พ. มาตรา 1490, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันสามีภริยา ในคดีที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ แม้โจทก์จะไม่มีหลักฐานการจดทะเบียนสมรสมาแสดงและมิได้อ้างอิงเป็นพยานหลักฐานโดยยื่นบัญชีระบุพยานมาก่อน แต่เมื่อพิจารณาคำขอทำสัญญาเช่าซื้อซึ่งมีข้อความระบุว่าจำเลยที่ 3 เป็นคู่สมรสกับจำเลยที่ 1 โดยจดทะเบียนสมรสกัน และจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าวไว้ ทั้งโจทก์ยื่นฎีกาโดยอ้างส่งสำเนาใบสำคัญการสมรสระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 3 กับสำเนาข้อมูลทะเบียนครอบครัวซึ่งมีข้อความยืนยันความเป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายแนบท้ายฎีกามาด้วย เมื่อจำเลยที่ 3 ไม่ยื่นคำแก้ฎีกาทั้งมิได้โต้แย้งสำเนาใบสำคัญการสมรสกับสำเนาข้อมูลทะเบียนครอบครัวเอกสารแนบท้ายฎีกาแต่อย่างใด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานดังกล่าวอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดี ศาลฎีกามีอำนาจรับฟังสำเนาใบสำคัญการสมรสกับสำเนาข้อมูลทะเบียนครอบครัวเอกสารแนบท้ายฎีกาเป็นพยานหลักฐานได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 87 (2) การที่จำเลยที่ 3 สามียโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ทำหนังสือให้ความยินยอมในการที่จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อโดยมีข้อความระบุว่า จำเลยที่ 3 รับรู้และยินยอมให้จำเลยที่ 1 ภริยาของจำเลยที่ 3 ทำสัญญาเช่าซื้อ และหากจำเลยที่ 1 ประพฤติผิดสัญญาหรือมีความรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซึ่งจำเลยที่ 3 ยินยอมร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วม หนังสือดังกล่าวถือเป็นการให้สัตยาบันแก่หนี้ที่ภริยาของตนก่อขึ้น หนี้ตามสัญญาเช่าซื้อจึงถือเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยาที่จำเลยที่ 3 ต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 รับผิดชอบต่อโจทก์ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1490 (4)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์ในสภาพเรียบร้อย ใช้งานได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนเป็นเงิน 260,000 บาท และให้ร่วมกันชำระค่าขาดประโยชน์นับแต่วันผิดนัดจนถึงวันฟ้อง เป็นเงิน 36,000 บาท และอีกเดือนละ 4,000 บาท ถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแก่โจทก์ กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 296,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยทั้งสามขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 175,000 บาท และให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าขาดประโยชน์ 36,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 36,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้ชำระค่าเสียหายต่อไปอีกเดือนละ 4,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทน แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 10 เดือน ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 และที่ 3 ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภค พิพากษายืน

ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2561 จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ จากโจทก์ในราคาไม่รวม ภาษีมูลค่าเพิ่ม 283,290 บาท ตกลงผ่อนชำระค่าเช่าซื้อรวม 60 งวด งวดละ 5,052 บาท กำหนด ชำระทุกวันที่ 10 ของเดือน เริ่มชำระงวดแรกวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561 โดยมีจำเลยที่ 2 ทำสัญญายินยอมร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วม และจำเลยที่ 3 สามีมของจำเลยที่ 1 ทำหนังสือยินยอมให้จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อโดยตกลงร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ภายหลัง ทำสัญญาจำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อเพียง 6 งวดเศษ แล้วผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ 7 ประจำวันที่ 10 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไปเป็นระยะเวลาสามงวดติดต่อกัน โจทก์บอกกล่าวทวงถามและ บอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยทั้งสามโดยชอบแล้ว แต่จำเลยทั้งสามเพิกเฉย สำหรับความรับผิดชอบของ จำเลยที่ 1 ยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่พิพากษาให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่ โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน กับให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าขาด ประโยชน์แก่โจทก์ คดีในส่วนจำเลยที่ 2 ยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภค ที่ พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ ได้รับอนุญาตให้ฎีกาเพียงประการเดียวว่า จำเลยที่ 3 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ตาม หนังสือให้ความยินยอม หรือไม่ เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันสามีภริยาระหว่าง จำเลยที่ 1 และที่ 3 ตามข้อนำสืบของโจทก์ ในคดีที่จำเลยทั้งสามขาดนัดยื่นคำให้การ โจทก์จะไม่มี หลักฐานการจดทะเบียนสมรสระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 3 มาแสดง และข้อเท็จจริงยังไม่ได้ความ จากคำพยานบุคคลของโจทก์ชี้ชัดว่า จำเลยที่ 3 เป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ผู้เช่าซื้อ หรือ เพียงอยู่กันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส อันเป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์แผนก คดีผู้บริโภค วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 เป็นสามีภริยากัน โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่เมื่อพิจารณาคำขอทำสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งมีข้อความระบุว่า จำเลยที่ 3 เป็น คู่สมรสกับจำเลยที่ 1 โดยจดทะเบียนสมรสกัน และจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าวไว้ ย่อมชี้ให้เห็นได้ในเบื้องต้นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 มีความสัมพันธ์ต่อกันฉันสามีภริยาตามกฎหมาย ทั้งโจทก์ยื่นฎีกาโดยอ้างส่งสำเนาใบสำคัญการสมรสระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 3 กับสำเนาข้อมูล ทะเบียนครอบครัวซึ่งมีข้อความยืนยันความเป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 3 แนบท้ายฎีกามาด้วย และศาลชั้นต้นได้ส่งสำเนาฎีกาพร้อมเอกสารแนบท้ายฎีกาให้แก่ จำเลยที่ 3 แล้ว แต่จำเลยที่ 3 ไม่ยื่นคำแก้ฎีกา ทั้งมิได้โต้แย้งสำเนาใบสำคัญการสมรสกับสำเนา ข้อมูลทะเบียนครอบครัวเอกสารแนบท้ายฎีกาแต่อย่างใด เอกสารเช่นว่านี้ แม้โจทก์จะไม่เคย แสดงความจำนงอ้างอิงเป็นพยานหลักฐานโดยยื่นบัญชีระบุพยานมาก่อน แต่เมื่อเป็น พยานหลักฐานอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีจำเป็นจะต้องสืบพยานหลักฐานเช่นนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมศาลฎีกามีอำนาจรับฟังสำเนาใบสำคัญการสมรส กับสำเนา ข้อมูลทะเบียนครอบครัวเอกสารแนบท้ายฎีกาเป็นพยานหลักฐานได้ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 87 (2) ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 มาตรา 7 สำเนาใบสำคัญการสมรส กับสำเนาข้อมูลทะเบียนครอบครัวเอกสารแนบท้ายฎีกา ซึ่ง ปรากฏรายละเอียดว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 จดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2559 ณ สำนักทะเบียนพระสมุทรเจดีย์ จึงสนับสนุนข้อความในคำขอทำสัญญาเช่าซื้อ และทำให้ข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า จำเลยที่ 3 เป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 เมื่อ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (4) บัญญัติให้หนี้ที่สามหรือกรียาก่อขึ้นในระหว่างสมรสและอีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบันถือเป็นหนี้ร่วมกัน หมายความว่า การเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย และการที่จำเลยที่ 3 สามียุติโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ทำหนังสือให้ความยินยอมในการที่จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อ โดยมีข้อความระบุว่า จำเลยที่ 3 รับรู้และยินยอมให้จำเลยที่ 1 ภริยาของจำเลยที่ 3 ทำสัญญาเช่าซื้อ และหากจำเลยที่ 1 ประพฤติผิดสัญญาหรือมีความรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อ จำเลยที่ 3 ยินยอมร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วม หนังสือที่จำเลยที่ 3 แสดงเจตนาดังกล่าวมีลักษณะของการให้สัตยาบันแก่หนี้ที่จำเลยที่ 1 ผู้เป็นภริยาของตนก่อขึ้น หนี้ของจำเลยที่ 1 ตามสัญญาเช่าซื้อรายนี้จึงถือเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยาที่จำเลยที่ 3 ต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 รับผิดชอบ โจทก์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (4) ที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภค เห็นว่า จำเลยที่ 3 ไม่ต้องรับผิดชอบ โจทก์ นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 3 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 175,000 บาท และให้จำเลยที่ 3 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ชำระค่าขาดประโยชน์ 36,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 36,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้ร่วมกันชำระค่าเสียหายต่อไปอีกเดือนละ 4,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทนแก่โจทก์ แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 10 เดือน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ณัฐชัย ไวยภาษจิรกุล · ประทีป อ่าววิจิตรกุล · แรณณ ปรีพนธ์พจนพิสุทธิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3801/2565>